



GAZETA POMORSKA

10
GR.

Nr. 83 AB

Sobota-Niedziela, 24-25 września 1938

Rok 1

Aleksandrów Kujawski, Brodnica, Bydgoszcz, Chełmno, Chojnice, Gdańsk, Gdynia, Grudziądz, Inowrocław, Kartusy, Kościerzyna, Lipno
— — — Nowe-Miasto, Rybin, Sępólno, Starogard, Świecie, Szubin, Tczew, Toruń, Tuchola, Wąbrzeźno, Wejherowo, Wyrzysk — —

Rodacy za Olzą! Wybiła godzina waszego wyzwolenia!

Kulą w płot trafiła nota sowiecka

Papierowa demonstracja Moskwy

Kategoryczna odpowiedź rządu polskiego

WARSZAWA (PAT). W dniu wczorajszym zastępca komisarza ludowego do spraw zagranicznych Potiomkin oświadczył polskiemu charge d'affaires w Moskwie co następuje:

Z różnych źródeł rząd sowiecki otrzymał informacje, że wojska polskie gromadzone są na granicy polsko-czesko-słowackiej, przygotowując się do zajęcia się części terytorium czeskosłowackiego. Mimo tych wiadomości, rząd polski nie zaprzeczył im. Rząd sowiecki oczekuje, iż zaprzeczenie to nastąpi niezwłocznie. W wypadku, gdyby tego rodzaju zaprzeczenia nie było i jeśli by wojska polskie zajęły terytorium republiki czeskosłowackiej, to rząd sowiecki ze swej strony uważa za konieczne uprze-

dzić rząd polski, że na podstawie art. 2 paktu o nieagresji z grudnia 1932 r. rząd Z. S. R. R. byłby zmuszony, wobec dokonania aktu agresji, wypowiedzieć wspomniany akt bez uprzedzenia.

W odpowiedzi na tę demarche charge d'affaires polski otrzymał polecenie oświadczenia:

1) że zarządzenia, związane z obroną państwa zależą jedynie od rządu polskiego, który nie ma obowiązku przed nikim się z nich tłumaczyć;

2) że rząd polski zna dokładnie teksty układów, które zawierał.

Ponadto charge d'affaires R. P. otrzymał polecenie wyrażenia zdziwienia z powodu tej demarche, ponieważ na gra-

nicy polsko-sowieckiej nie ma ze strony polskiej żadnych specjalnych zarządzeń.

Dla wyjaśnienia Polska Agencja Telegraficzna dodaje, że artykuł 2 polsko-sowieckiego układu o nieagresji uwalnia strony od zaciągniętych w pakcie zobowiązań w wypadku, gdy jedna ze stron dokona niesprowokowanej agresji przeciwko państwu trzeciemu. Paragraf ten był zamieszczony w układzie ze względu na nasz alians z Rumunią i przyjazne stosunki z innymi sąsiadami Rosji Sowieckiej.

Jak z konstrukcji i ducha powyższego układu wypika, demarche sowieckie nosi charakter wybitnie formalny, a merytorycznie jest zbędna.

Z ostatniej chwili

PRAGA (Pat). Poseł R. P. w Pradze min. Papee oświadczył wczoraj po południu prezesa rady ministrów gen. Syrovogygo i z całą powagą zwrócił uwagę premiera na konieczność bezzwłocznej odpowiedzi rządu czesko-słowackiego na notę polską z 21 b. m.

Tajna radiostacja polska za Olzą wzywa Polaków do bron!

KATOWICE. Wczoraj między godz. 9—10 przed południem liczni radioamatorzy z woj. śląskiego uchwycili na fali ok. 250 m. (identycznej z falą radiostacji w Mor. Ostrawie), audycję w języku polskim. Jak informował speaker, audycja nadawana jest przez tajną radiostację polską na Śląsku za Olzą. Na program audycji złożyły się opowiadania o tym, w jakich warunkach radiostacja pracuje. W pewnym momencie audycja została przerwana i dopiero po chwili wznowiona. Speaker wyjaśnił wkrótce, że na skutek pojawienia się w pobliżu patrolu żandarmerii czeskiej, audycja musiała ulec przerwie. Po kilku minutach w dalszym ciągu programu nadano wiązankę pieśni legionowych i polskie marsze wojskowe. Pomiędzy poszczególnymi płytami wznoszono okrzyki antyczeskie i wzywano Polaków do chwycenia za broń.

Represje i prześladowania za Olzą wzrastają z każdą godziną

CIESZYN (PAT). Poprzez kordon graniczny, dzielący Śląsk Cieszyński przedostają się w dalszym ciągu niepokojące wiadomości, świadczące o wzrastającym po stronie czeskiej napięciu, którego nie mogą powstrzymać drakońskie zarządzenia władz czeskich.

Granica polsko-czeska po stronie czeskiej została właściwie już całkowicie zamknięta. Nie przepuszczane są przez nią nawet dzieci polskie, uczęszczające do szkół po stronie polskiej.

Pomimo mocnionej kontroli granicznej, fala uciekinierów wzrasta bezustannie. Przeważają wśród nich młodzi ludzie w wieku poborowym, uchylający się od służby w wojsku czeskim.

Są oni jednym z głównych źródeł informacji o tym, co dzieje się obecnie po stronie czeskiej.

Represje i prześladowania — jak twierdzą uchodźcy, w którym udało się przekraść przez granicę, pomimo wzmożonej czujności władz czeskich, — wzrastają z godziny na godzinę. Ciągłe przeprowadza-

nia są w domach polskich rewizje. Aresztowania Polaków przechodzą do Cieszyna również i uciekinierzy innych narodowości.

Sytuacja, która powstała z powodu napływu coraz większej ilości uciekinierów, zmusiła społeczeństwo cieszyńskie do wy-

łonienia specjalnego komitetu obywatelskiego opieki nad uchodźcami. Komitet ten przede wszystkim zajmuje się sprawą zapewnienia dachu nad głową zblegom spod ucisków czeskiego, a następnie organizuje dla nich pomoc finansową, jak i w naturze.

Kolumny czeskich samochodów pancernych na terenie Sudetów

BERLIN. Niemieckie biuro informacyjne donosi z Eger:

Armia czeska otrzymała we czwartek po południu rozkaz szefa sztabu generalnego Krejciego, aby obsadziła obszar sudecko-niemieckiej granicy z Rzeszą. Po południu koło godz. 4-ej weszły pierwsze kolumny samochodów pancernych do Koe-

nigsberg, Falkenau, Graslitz, Neudeck, Joachimstal, Welpert itd.

W miejscowościach tych, po złożeniu broni przez policję, objęły służbę porządkową oddziały ochronne partii Niemców sudeckich. Wszędzie panował aż do godz. 4 całkowity spokój. Z chwilą gdy kolumny samochodów pancernych wchodziły do

miast bez żadnych ostrzeżeń, Czesi otworzyli silny ogień karabinów maszynowych. Ogółem w powiecie Eger zabito 16 Niemców sudeckich.

BERLIN. Piątkowa poranna prasa niemiecka donosi pod wielkimi tytułami o obsadzeniu przez armię czeską niemiecko-sudeckich terenów graniczących z Rzeszą, sygnalizując liczne zajścia i ofiary. W komentarzach prasa podkreśla niebezpieczeństwo, jakie pociągnąć może za sobą tego rodzaju akcja.

„Voelkischer Beobachter“ pisze w artykule p. t. „Ta krew wymaga odkupienia“:

Po tych faktach Czesi tracą wszelkie podstawy do jakiegokolwiek łagodnego traktowania.

My się was nigdy nie wyrzekniemy!

Tak powiedział Marszałek Piłsudski do Polaków zza Olzy przed 19-tu laty

W dniu 30 kwietnia 1919 r. Józef Piłsudski, jako Naczelnik Państwa Polskiego przyjął delegację polską ze Śląska

Cieszyńskiego w Belwederze i do niej powiedział następujące słowa:

Należycie do nas i związani jesteście z nami na dołę i niedołę. Śląska nigdy się nie wyrzekniemy. Stwierdził to uroczyście Sejm jednomyślną uchwałą. Śląsk Cieszyński jest polski i przy Polsce pozostanie. Powiadam to w imieniu moim, rządu i całej Polski. Czekaćcie z wiarą i wytrwajcie. — Powtarzam: my się was nigdy nie wyrzekniemy.

Rozmowy w Godesbergu bez rezultatu

GODESBERG (tel. wł.). Rozmowy między kanclerzem Hitlerem i premierem Chamberlainem przeciągają się bez widocznego rezultatu. Chamberlain ma trudną sytuację z powodu braku dostatecznych instrukcji z Londynu. W tej chwili sytuacja przedstawia się już w ten sposób, że raczej chodzi o zachowanie pozorów.

Premier Chamberlain już dzisiaj rano opuszcza Godesberg samolotem.

Powszechna mobilizacja w Czechosłowacji

Dzisiaj w nocy radiostacje czeskie ogłosiły także w języku polskim — rozkaz — powszechnej mobilizacji. Wszyscy muszą stawić się do szeregów w ciągu 6 godzin.

Historyczne spotkanie w skromnym hotelu

Hotel Dreesen w Godesberg

Miasteczko Godesberg, stare, położone ślicznie wśród wzgórz i winnic nadreńskich, nabiera historycznego znaczenia wskutek spotkania Chamberlaina z Hitlerem i obrad, od których zależą nie tylko losy Czechosłowacji, ale i Europy.

staroświeckie i typową niemieckie. Śpi się i przykrywa zwyczajem niemieckim na łózkach pełnych pierzyn. Łazienka zamknięta jest na klucz, po który trzeba się zwracać do samego właściciela. O angielskim pierwszym śniadaniu, slyn-

Hitler był wtedy — tak się opowiada — ubogim człowiekiem, bez grosza w kieszeni. Przyszedł z Kolonii, gdzie nie mógł znaleźć miejsca dla siebie. Zwrócił się wprost do tłustego jegomościa, właściciela hotelu, prosząc go o pokój.

„Niech pan wejdzie — odpowiedział ten. — Dampanu pokój”.

Mógł to uczynić, bo było już po sezonie i wiele pokoi było niezajętych. Hitler miał zostać tydzień, ale mieszkał przez cały miesiąc. Godzinami po kolacji, składającej się z gotowanej kiełbasy i kartofli, siedział z właścicielem i przedstawiał mu swój program polityczny. Słuchacz był może krytyczny wewnątrz, ale słuchał uprzejmie tego, co mu jego młody gość opowiadał.

W Hitlerze tkwią głęboko wspomnienia i wrażenia z ciężkich lat młodości. Chętnie wraca do miejsc i osób, z którymi się wtedy stykał. Dlatego stosunkowo często przyjeżdża do Godesberg i do skromnego hotelu, w którym mieszkał przed laty. Tym razem będzie tam miał szereg pokoi wychodzących na korytarz i przypominających cele w seminarium duchownym. Urządzenie ich jest nader skromne. Na podłodze nie ma dywanów. Hitler jednak czuje się tutaj jak u siebie w domu. Będzie mógł porównać swoją sytuację z przed laty — i obecną. I może przypomni sobie, że właśnie w dniu 30 czerwca 1934 r. z tego hotelu, w tym samym Godesberg, odleciał do Monachium, aby poskromić bunt w szeregach własnej partii.



Hotel w Godesbergu, w którym zamieszkał premier Chamberlain. Reprodukcje z hotelu Dreesena zamieściliśmy w poprzednim numerze.

Godesberg składa się przeważnie z will wśród parków i ogrodów, należących do bogatych kupców i fabrykantów z Kolonii i do wysokich urzędników na emeryturze, którzy w tej pięknej miejscowości spędzają schyłek swego życia. Okres świetności miało to miasteczko za czasów Wilhelma II, kiedy zwykli się tu byli zabawiać wesoło studenci pobliskich uniwersytetów w Bonn i Kolonii. Hotel Dreesen w Godesberg, w którym odbyło się historyczne spotkanie, nie należy do najbardziej komfortowych. Naprzeciw znajduje się luksusowy hotel Königswinter Hotel, w którym zatrzymują się bogaci turyści amerykańscy i angielscy. Hotel ten jest własnością właścicieli firmy, wytwarzającej słynną wodę kolońską 4711. Ale Hitler zatrzymuje się stale w hotelu Dreesen, czyni to konsekwentnie i oddawna i tylko raz, w marcu 1936 r., spędził pół godziny w wielkim hotelu naprzeciw, kiedy wojska niemieckie wbrew postanowieniom traktatu zajmowały Nadrenię.

nym breakfeście, mają tu bardzo niedokładne pojęcia. Jeżeli Führer darzy ten hotel względami, to dlatego, że jest z nim i z jego właścicielem związany wspomnieniami z dawnych czasów.

Hotel Dreesen ma urządzenia dosyć

Nowe odznaki pamiątkowe

(ISKRA). Minister spraw wewnętrznych zezwolił na ustanowienie i używanie odznaki członkowskiej stowarzyszenia „Milicja Niepokalanej” (Teresin k. Sochaczewa) oraz odznaki pamiątkowej centralnemu komitetowi jubileuszowych uroczystości Chrztu Rusi (Lwów, Blacharska 11).

Obiecano młynom kredytowanie opłat za etykiety

lecz Izby Skarbowe tego nie czynią

Rozporządzenie ministra Skarbu z dnia 19 sierpnia 1938 r. przyznało młynom prawo do korzystania z kredytu na opłaty za etykiety.


Potrzebne etykiety miały być wydawane przez kasy urzędów skarbowych za zezwoleniem Izby Skarbowej na kredyt, w terminie jednego miesiąca i bez żądania od przedsiębiorcy złożenia zabezpieczenia kredytu.

Warunek był tylko taki, że biorący etykiety na kredyt nie może znajdować się pod nadzorem sądowym, nie ma zaległości podatkowych i nie był karany za uszczuplenie dochodów skarbu państwa.

Niestety, jak donoszą z terenu, kredyty te, mimo złożenia licznych wniosków przez

młyny, nie zostały dotąd przez Izby Skarbowe pootwierane. Rezultat jest ten, że wszystkie młyny, zainteresowane w korzystaniu z kredytu etykietowego, a odpowiadające w zupełności wyżej wymienionym warunkom, muszą kupować etykiety za gotówkę, co stanowi dla nich bardzo dużą uciążliwość. Wiele młynów jedynie z uwagi na zmniejszenie się zapotrzebowania na mąkę jest w stanie wnieść gotówkowe opłaty przy poborze etykiet.

Zorganizowane młynarstwo domaga się więc, by kłopotliwa ta trudność została czempredziej przez miarodajne czynniki usunięta.



Togal

Tabletki Togal stosuje się:
w cierpieniach reumatycznych, podagrze, grypie i przeziębieniu.
 w migrenie, bólach nerwowych, i głowy.

Tabletki Togal usmierzają ból i przynoszą ulgę w tych cierpieniach. Do nabycia we wszystkich aptekach.

Czeska branka pod groźbą karabinów



żona prowadzonego mężczyzny, uderzona brutalnie pięścią, leży bezsilna na ziemi.

Zamówienia dla przedsiębiorców a składki na Funduszu Pracy

Ministerstwo spraw wewnętrznych wydało do związków samorządowych o-kólnik, zalecający im pomoc w pobieraniu opłat i składek od przedsiębiorców na rzecz Funduszu Pracy. W szczególności chodzi tu o te przedsiębiorstwa, którym związki samorządowe powierzają roboty i dostawy.

Jak dotychczas przedsiębiorstwa te bardzo często nie regulowały w terminie należności Funduszu Pracy za pracowników. Powstałe zaległości bywają równie często wobec późniejszych likwidacji przedsiębiorstw nieściągalne.

Zgodnie z zaleceniem ministerstwa, samorzady będą zamieszczać w umowach z przedsiębiorstwami klauzule, uprawniające je do żądania zaświadczeń z Funduszu Pracy o stanie rozrachunków z przedsiębiorstwem, a nawet do potrącania zaległych należności Funduszu Pracy z sum przeznaczonych do wypłaty. (ISKRA).

Handel korkami do straszaków tylko za zezwoleniem władz wojewódzkich

Wobec licznych w ostatnich czasach wypadków eksplozji korków do straszaków ministerstwo spraw wewnętrznych wyjaśnia nam, że korki te nie mogą być przedmiotem wolnego handlu. Zezwolenie na handel nimi udzielają władze wojewódzkie.

Magazynowanie i sprzedaż korków od-sprzedawcom dozwolone jest tylko przedsiębiorstwom posiadającym koncesję na wyrób artykułów pirotechnicznych i materiałów wybuchowych.

W miejscach sprzedaży korków do straszaków, zawierające je skrzynki i pudełka, powinny być składane w miejscach specjalnych, zdala od innych artykułów.

Przy transportowaniu i magazynowaniu korków używać należy tylko uszczelnionych skrzynek drewnianych. Skrzynki te powinny być zaopatrzone w napisy ostrzegawcze.

Ze względu na egzystencję sklepów branży papieżniczo-galanteryjnej i zabawkar-skiej, które są w głównej mierze sprzedawcami korków do straszaków, nie należy jednakże handlu tym artykułem ograniczać wyłącznie do sklepów z bronią i amunicją.

Przed rozpoczęciem nowego kwartału

pamiętać należy o najkorzystniejszej prenumeracie, która do każdego domu przynosi:

codzienny organ Wielkiego Pomorza — bezpartyjny dziennik informacyjno-gospodarczy walczący

- o Wielką i potężną Rzeczpospolitą Polską
- o Polskę dla Polaków
- o Rozkwit gospodarczy i kulturalny Wielkiego Pomorza

i co miesiąc — w trzeciej dekadzie dwie duże książki, wykonane na dobrym papierze dziełowym, w trwałej kartonowej oprawie i barwnej obwolucie na papierze Kredowym.

Nasze książki — to perły literatury światowej — najprzedniejszych autorów — laureatów wielkich nagród

Nasze książki — trzeba odróżnić od często spotykanych dodatków wykonanych w sposobie broszurowanym i bez wartości literackiej.

Prenumerata naszej gazety łącznie z książkami (wydanie K) wynosi na miesiąc: z odbiorem w administracji 2.90 — z odbiorem przez pocztę 3.10.

Każdy nowy prenumeratorem może nabyć książki z poprzednich miesięcy w cenie 90 gr. za dwa tomy.

Polska usamodzielnia się w dziedzinie importu bawełny

Otwarcie giełdy bawełnianej w Gdyni

W nadchodzący poniedziałek, dn. 26 bm. w obecności licznych gości z zagranicy oraz wybitnych przedstawicieli polskiego życia gospodarczego odbędzie się w Gdyni otwarcie giełdy bawełnianej. Oficjalnie instytucja ta nosi nazwę Arbitrażu Bawełny, albowiem arbitraż stanowić będzie podstawową jej czynność. Ponieważ jednak arbitraż w handlu bawełną różni się znacznie swym charakterem i zakresem od arbitrażu w innych dziedzinach handlu zagranicznego, nie będzie więc to zbytym rozszerzeniem pojęcia, jeżeli używać będziemy dlań miana giełdy bawełnianej.

Zazwyczaj arbitrażem w handlu nazywamy czynność, polegającą na rozstrzygnięciu sporów przy transakcjach kupna-sprzedaży gdy chodzi o ilość i jakość towaru. Na czym tedy polega arbitraż w handlu bawełnianym?

Otóż czynności jego w tym wypadku sprowadzają się zasadniczo do autorytatywnego ustalania gatunku bawełny. Chodzi o to, że bawełna należy do rzędu towarów najbardziej zróżnicowanych pod względem gatunkowym, w związku z czym bezwzględnie ściśle wykonanie warunków transakcji, gdy chodzi o jednolitość towaru, praktycznie rzecz biorąc jest prawie że nieosiągalne. W związku z tym w umowach kupna-sprzedaży bawełny często wogóle nie precyzuje się dokładnej ceny, lecz zawiera się transakcje z zastrzeżeniem, że różnica od ceny orientacyjnej określi arbitraż w zależności od ustalonych odchyleń gatunkowych. W tych warunkach zadaniem arbitrażu w handlu bawełną jest: wydawanie autoryzowanego orzeczenia co do gatunku towaru, rozstrzygnięcie sporów w przedmiocie ściśle ustalenia gatunku przy odbiorze towaru oraz sporządzanie ekspertyzy bawełny i wydawanie świadectw kwalifikacyjnych (certyfikatów).

ZADANIA ARBITRAŻU BAWELNY

Arbitraż zatem pełni funkcje właściwe dla giełd towarowych. Zagranicą arbitraż bawełny związany jest z wielkimi centrami handlu tym towarem jak np. Brema, Liverpool, lub Le Havre. Obrót bawełną zagranicą w Polsce nie jest tak wielki, aby w tej chwili opłacało się tworzyć kompletną giełdę bawełnianą. Niemniej jednak pewne funkcje takiej giełdy a zwłaszcza arbitraż stały się w Polsce niezbędne ze względu na potrzeby organizacji handlu, a ściślej mówiąc stworzenia bezpośredniego importu tego ważnego surowca, którego przeciętna roczna wartość wynosi około 150 miln. zł.

Arbitraż bawełny służy przede wszystkim interesom odbiorców towaru, dając im możliwość zakupu odpowiedniego towaru po słusznej cenie. Jak wspomnieliśmy, z uwagi na ogromne zróżnicowanie bawełny pod względem gatunku — bezpośredni import surowca w praktyce nie może się odbywać bez udziału arbitrażu. Dokładny zaś zakup bawełny według specyfikacji zamówienia ma bardzo poważne znaczenie dla przemysłu włókienniczego, gdyż każda niemal przedsiębiorstwa posiada maszyny dostosowane ściśle do określonego gatunku surowca. W r. 1937 bezpośredni zakup bawełny do Polski nie przekraczał 35%. Przy rozwikłaniu transakcji handel posługiwał się przeważnie instytucją arbitrażu bawełny w Bremie i Liverpoolu. Pociągało to za sobą zwłokę w odbiorze towaru, dodatkowe koszty i w sumie było na tyle niewygodne, że w większości wypadków kupiec szedł po linii najmniejszego oporu i zakupywał towar

za pośrednictwem firm zagranicznych na zasadzie certyfikatów, wydanych przez którąś z wielkich giełd bawełnianych.

Utworzenie arbitrażu bawełny w Gdyni



Nowowzbudowany gmach giełdy bawełnianej w Gdyni przy ul. Derdowskiego.

stwarza zatem dogodny warunki dla rozwoju nie tylko bezpośredniego importu, ale i dla handlu tranzytowego bawełną. Jak wiadomo bowiem Gdynia w ostatnich latach reeksportowała stosunkowo znaczne ilości bawełny do krajów bałtyckich i środkowej Europy. Zagadnienie handlu tranzytowego

wiąże się również ze składami konsygnacyjnymi. Instytucja arbitrażu sprawia, że ryzyko handlowe importera ulega zmniejszeniu, ponieważ będzie on mógł na miejscu

w Polsce poddawać towar klasyfikacji i ustalać jego cenę.

JAK PRZEDSTAWIA SIĘ POSTĘPOWANIE ARBITRAŻOWE?

Postępowanie arbitrażowe technicznie przedstawia się następująco: po stwierdze-

FRANCISZEK MARSZAŁ

Rola linii Gulf-Gdynia-Line w przewozie bawełny amerykańskiej

Starania w kierunku uniezależnienia polskiego importu bawełny od portu w Bremie, oraz skierowanie transportów bawełny przez własny port i przez własne koleje, datują od chwili uzyskania dostępu do morza, najpierw przez Gdańsk, a potem przez najnowocześniejszy port nad morzem Bałtyckim, jakim stała się Gdynia.

Przed wojną światową polski przemysł bawełniany sprowadzał bawełnę przeważnie za pośrednictwem bremeńskich firm handlowych, reprezentantów głównych załadowców bawełny północno-amerykańskiej.

Po wojnie w pierwszym dziesięcioleciu, mimo pewnych przejściowych sukcesów, stosunek ten nie uległ zasadniczej zmianie, przeciwnie, dzięki dogodnym warunkom kredytowym, przemysł polski w latach tych pokrywał swe zapotrzebowanie niemal w 100% za pośrednictwem Bremy. Transporty z Bremy do Polski kierowane były drogą lądową, co jednak kolejom polskim ze względu na stosunkowo krótką przestrzeń przewozu od granicy do Łodzi, nie przynosiło zbyt wielkiej korzyści. Jedynie w r. 1923 starania polskich członków Rady Portu w Gdańsku oraz ówczesnej firmy Bergenske Baltic Transports Ltd. w Gdańsku, poprzedniczki teraźniejszej firmy „BERGTRANS“ Sp. Akc., doprowadziły do skierowania pewnej ilości transportów bawełny przez Gdańsk, z wyeliminowaniem Bremy, jako

portu przeładunkowego. W roku tym 15.500 ton czyli około 35% ówczesnego importu bawełny do Polski przeszło przez port gdański.

Starania te jednak nie dały wówczas długotrwałych rezultatów gdyż usiłowania, zmierzające ku stworzeniu z Gdańska bazy przeładunkowej dla bawełny, zwalczane były silnie przez Bremę a poza tym sfery gospodarcze Gdańska nie wykazały należytej inicjatywy dla utrwalenia początkowych rezultatów i przyciągnięcia tych transportów na stałe do portu gdańskiego.

W tym stanie rzeczy transporty bawełny nadchodziły nadal z Niemiec drogą lądową. Dopiero po r. 1931, w miarę rozbudowy portu gdańskiego, zapoczątkowane na powo import bawełny do Polski drogą morską.

Poprzednio przychodziły już przez Gdynię sporadyczne transporty, które wysyłano z Bremy do Gdyni morzem w mniejszych ilościach, nie odgrywających większej roli. Ogólny import bawełny przez Gdynię stanowił bowiem w r. 1929 zaledwie 205 ton, zaś w r. 1930 — 564 ton. Jednakowoż w następnym już roku cyfry te uległy znacznemu podwyższeniu przez uruchomienie pierwszej bezpośredniej komunikacji okrętowej między portami bawełny Zatoki Meksykańskiej a Gdynią t. j. Gulf-Gdynia-Line.

Wspomniana linia okrętowa zorganizowana została przez firmę Bergenske Baltic

Transports Ltd. przy współudziale znanych norweskich armatorów Wilh. Wilhelmsen, Oslo oraz szwedzkiego towarzystwa okrętowego Svenska America Mexico-Line, Göteborg. Obydwa przedsiębiorstwa, mając do dyspozycji pierwszorzędne nowoczesne statki motorowe, utrzymywały od dłuższego czasu bezpośrednią komunikację między portami Gdyni a Skandynawią. Przez pewien czas obsługiwały one również regularnie port gdański, były przede powołane do wełgnięcia portu gdańskiego w orbitę tej już istniejącej komunikacji.

Jednakże rozszerzenie linii tej na Gdynię nie było zadaniem łatwym, przeciwnie, zrealizowanie zamiarów tych natrafiło na duże trudności. Wyrażano w tym względzie pesymistyczne poglądy, a mianowicie, że rzekomo niemożliwością jest stworzenia tych technicznych i fachowych urządzeń, jakie nieodzowne są dla tak ważnego artykułu, jakim jest bawełna. Również łódzkie firmy przedsiębiorcze, utrzymujące oddawna owocne stosunki z bremeńskim handlem bawełny, wyrażały swe wątpliwości w tym kierunku.

Te trudności nie zdołały jednak zrazić ani kompetentnych władz polskich, które wprowadziły w r. 1933 specjalne ulgi celne dla bawełny, sprowadzanej drogą morską, ani też linii Gulf-Gdynia-Line, która powsta-

nia przez klasyfikatora występującego w imieniu odbiorcy lub jego spedytora — że gatunek bawełny nie odpowiada warunkom kontraktu — klasyfikator dostawcy, względnie kontrolera działającego w imieniu dostawcy przeprowadza ze stroną przeciwną dyskusję. Strony mają możliwość dojść do porozumienia prywatnego, nie korzystając z arbitrażu. W wypadku jednak, gdy strony porozumienia tego nie osiągną, odbiorca wnosi daną partję na arbitraż, który ma charakter czynności autoryzowanej. O ile orzeczenie z arbitrażu nie będzie zadawało

jednej ze stron — strona ta ma możliwość odwołania się (appeal'u) do arbitrażu przy giełdzie bawełnianej w Le Havre, którego rozstrzygnięcie zgodnie ze statutem Zrzeszenia Interesentów Handlu Bawełną w Gdyni jest ostatecznie miarodajne. Gdyński arbitraż bawełny zostaje powołany do życia na zasadzie międzynarodowego porozumienia z organizacjami zrzeszającymi handel bawełną, które uznały tę nową polską instytucję.

Arbitraż bawełny w Gdyni został stworzony przez Zrzeszenie Interesentów Handlu Bawełną w Gdyni, przy poparciu Min. Przemysłu i Handlu, samorządu gospodarczego w Łodzi i Gdyni, Zrzeszenia Producentów Przędzy Bawełnianej w Łodzi oraz wszystkich gdańskich firm, mających zainteresowanie bezpośrednio lub pośrednio w handlu bawełną. Arbitraż będzie wykonywany przez specjalnie zagranicą wykształconych ekspertów bawełnianych — na razie pod kierunkiem rzeczoznawcy, Anglika, sprowadzonego do Polski z giełdy bawełnianej w Liverpoolu.

Jest rzeczą jasną, że powstanie giełdy bawełnianej w Gdyni posiada wielkie znaczenie, jako ważny instrument gospodarczy, uniezależniający nas na tym polu od zagranicy. Konsekwencją istnienia i działalności tej instytucji będzie z jednej strony potanie importowanego surowca bawełnianego, z drugiej zaś — zmniejszenie odpływu dewiz z kraju, co z kolei wywrze korzystny wpływ na nasz bilans płatniczy.

ani też linii Gulf-Gdynia-Line, która powsta-

Największy w Gdańsku przegląd jesiennej mody

urządza

Walter & Fleck

w poniedziałek, dnia 26 września 1938 r. o godz. 16-tej i 20-tej w Gdańsku, w strzelnicy (Friedrich - Wilhelm - Schützenhaus)

Bilety 1.50 G. włącznie z kawą w przedsprzedaży przy naszych kasach Langgasse 62-66.

Hallo, tu Polskie Radio!

Sobota, 24 września

PROGRAM OGÓLNOPOLSKI

8,15 Audycja poranna. 7,15 Muzyka poranna w wykonaniu orkiestry dętej. 8,00 Audycja dla szkół. 11,00 „Śpiewajmy piosenki” — audycje prowadzi prof. Bronisław Rutkowski. 11,25 Współcześni pianiści — płyty. 11,57 Sygnał czasu i hejnał z Krakowa. 12,03 Audycja południowa (z okazji święta KPW w Radomiu). 15,15 Teatr Wyobraźni dla dzieci: „Twa koleśka z całej Polski”. 15,45 Wiadomości gospodarcze. 16,00 Koncert rozrywkowy w wyk. Ork. Rozgłośni Poznańskiej. 16,45 Groteskowe obyczaje — felieton. 17,00 Muzyka taneczna w wyk. zespołu Pawła Rynasa. W przerwie: Program na jutro. 18,00 Nasz program. 18,10 Dawna muzyka w wyk. Gertrudy Konatkowskiej (fortepian), Alojzego Berka (obój) i Władysława Raczkowskiego (akomp.). 18,45 Fragment z „Pana Tadeusza” Adama Mickiewicza — recyt. Maria Wiercińska. 19,00 Pięć pieśni op. 51 Joachima Raffi do słów Emanuela Geibla w wyk. Tatyany Noller-Mazurkiewiczowej. 19,20 Pogadanka aktualna. 19,30 Koncert rozrywkowy w wyk. Kapeli Ludowej Feliksa Dzierżanowskiego, oraz Chóru P.R. 20,00 Audycja dla Polaków za granicą. 20,45 Dzien-

nik wieczorny. 20,55 Pogadanka aktualna. 21,00 Audycja dla wsi. 21,10 Dalszy ciąg koncertu rozrywkowego w wyk. Kapeli Ludowej Feliksa Dzierżanowskiego, Chóru P. R. i „Czwórki Radiowej”. 21,50 Wiadomości sportowe. 22,00 Godzina niespodzianek (z Poznania). 23,00 Ostatnie wiadomości dziennika wieczornego. Komunikat meteorologiczny.

ROZGŁOSNIA POMORSKA W TORUNIU

8,10 Fragmenty z oper — płyty. 8,55 Wiadomości z Pomorza. 11,25 Z utworów Leo Dellbeea — płyty. 13,00 Dla każdego coś ładnego — płyty. 17,00 Recital wiolonczelowy Tadeusza Kowalskiego. Przy fortepianie Irena Kurpisz-Stefanowa. 17,25 Muzyka taneczna — płyty. 17,50 Wiadomości sportowe z Pomorza. 17,55 Program na jutro.

PROGRAMY ZAGRANICZNE

20,10 DEUTSCHLANDSENDER. „Wesoła wdówka” — operetka Lehara.
20,35 BRATISŁAWA. „Kórsarz” — opera Wojaczka.
21,00 MEDIOLAN. „L'Arlesiana” — opera Fr. Cillea.
21,00 DROITWICH. Koncert symfoniczny z Queen's Hallu. W pr. Rachmaninow.

Niedziela, 25 września

PROGRAM OGÓLNOPOLSKI

7,15 Pieśń „Pod Twoją obronę”. 7,20 Muzyka poranna w wyk. Orkiestry Rozgłośni Wileńskiej.

8,00 Dziennik poranny. 9,15 Transmisja z Częstochowy z uroczystości zjazdu Katolickiego Związku Młodzieży Męskiej. 11,45 Przegląd kulturalny. 11,57 Sygnał czasu i hejnał z Krakowa. 12,03 Poranek symfoniczny w wyk. Ork. P. R. pod dyr. Kazimierza Hańdulaka. 13,00 „Książki mojego dzieciństwa” — szkic literacki Marii Dąbrowskiej. 13,15 Muzyka obładowa (z Poznania). 15,00 Audycja dla wsi. 16,15 Komedie Aleksandra Fredry (wieczór XII): „Brytan Bryś”. 17,05 Koncert rozrywkowy. W przerwie ok. godz. 17,55 Chwilka Biura Studiów. 18,50 1) Transm. z uroczystości 15-lecia LOPP. 2) Transmisja z poświęcenia Szkoły Powszechnej w Chorzeli. 3) Transm. ze święta Kolejarzy w Radomiu. 19,50 Przerwa. 19,55 Reportaż red. Tadeusza Strzelskiego przed transm. z Lozanny. 20,00 Recital fortepianowy w wykonaniu Ignacego Paderewskiego (z Lozanny). 20,45 Przegląd polityczny. 20,55 Dziennik wieczorny. 21,05 „Ta joj” — wesoła audycja w opracowaniu Wiktora Budzińskiego. 21,40 Transmisja ze Stadionu Wojska Polskiego w Warszawie fragmentów międzypaństwowego meczu piłkarskiego Polska — Jugosławia o puchar Karola Piłtra II (zdjęcia dźwiękowe) oraz Wiadomości sportowe z Rozgłośni P. R. 22,30 Piosenki w wyk. Janiny Kay-Kuczyńskiej i Miecz. Fogga. 23,10 Ostatnie wiadomości dziennika wieczornego. Komunikat meteorologiczny.

ROZGŁOSNIA POMORSKA W TORUNIU
8,35 Na różnych instrumentach — płyty. 9,00 Sprawy kupieckie omówi Alojzy Melerski. 9,10 Program na jutro. 11,45 Przegląd teatralny — omówi Stanisław Riess.

PROGRAMY ZAGRANICZNE

20,10 BERLIN. „Cilvia” — operetka Dostala.
20,10 DEUTSCHLANDSENDER. Koncert wieczorny.
20,35 FRANKFURT. „Poskromienie złoźnicy” — opera Goetza.
20,30 RADIO ROMANIA. Koncert symfoniczny.
21,00 BEROMUENSTER. „Zemsta nietoperza” — operetka Straussa.
21,00 RZYM. „Fidello” — opera Beethovena.

Recital wiolonczelowy Tadeusza Kowalskiego.

W programie muzycznym Rozgłośni Pomorskiej w przyszłym tygodniu usłyszymy w dniu 24 bm. o godz. 17,00 recital wiolonczelowy Tadeusza Kowalskiego. Na program recitalu złożą się między innymi utwory L. Beethovena, J. Massenet'a, D. Poppera. Akompaniować będzie Irena Kurpisz-Stefanowa.

ZAKŁADY PRZEMYSŁU TŁUSZCZOWEGO I OLEJARSKIEGO „UNION” S. A. GDYNIA

Wyrób tłuszczów i olejów roślinnych z nasion egzotycznych i krajowych a mianowicie

palmowego - kokosowego konopnego - rzepakowego - lnianego

POKOST EKSPORT MAKUCHÓW
UTWARDZANIA OLEJÓW CIEKŁYCH

Adres dla listów: Gdynia, skrzynka pocztowa 125 — Adres dla przesyłek wagonowych: GDYNIA—PORT CENTRALNY bocznica własna — Adres dla depesz: Olejarnia Gdynia

Telefon: nr. 2941 Centrala

Telefon: nr. 2941 Centrala

Pan

który długie lata żył w Anglii, władający dokładnie językiem angielskim, francuskim i niemieckim poszukuje na kilka godzin posady w Gdańsku lub Gdyni.
Oferty pod nr. 8544 do „Gazety Gdańskiej”.

„ANKERLAGER”

Dom Transportowo-Ekspedycyjny

GDYNIA

ŚWIETOJAŃSKA 9

TELEFON: 28-34

Dom Przemysłowo-Towarowy

Józef Fetter Sp. Akc. w Gdyni

Zakład uszlachtiania siłwek suszonych. Import towarów kolonialnych, owoców suszonych i świeżych z krajów południowych

SPÓŁDZIELNIA PRACY STOLARZY

z odpowiedzialnością udziałami
rejestr sąd. 75

GDYNIA-ORŁOWO, Krościeńska 3, tel. 92-55.

DZIAŁY: MEBLOWY-BUDOWLANY-SKRZYNKOWY
PARKIETOWY. URZĄDZENIA BIUROWE
MECHANICZNA OBRÓBKA DRZEWA

NAJWIĘKSZE ZAKŁADY STOLARSKIE NA TERENIE GDYNI
O NAJWIĘKSZEJ LICZBIE PRACOWNIKÓW.

Wykonuje roboty stolarskie tanio, solidnie i terminowo.

Wyrób polski!



Wyrób polski!

MOTOROWERY 98 ccm

obecnie do natychmiastowej dostawy w każdej ilości po cenach korzystnych i na b. dogodnych warunkach do nabycia w naszych składach w Bydgoszczy
Centrala przy ul. Dworcowej nr. 49 telefon 2890 i 3467
Filia „ „ Dworcowej nr. 21 „ 1933
Filia „ „ Długiej nr. 54 „ 3911

Zwiedzenie składów bez przymusu Kupna!!!
„TORNEDO” FABRYKA ROWERÓW I MOTOCYKLI
właśc. W. TORNOW W BYDGOSZCZY

Całkowita wyprzedaż

wobec zwinienia filii.

Firany, pokrycia meblowe, kołdry, kapy i obrusy filetowe ręczne po

bajecznie niskich cenach

w dużym wyborze.

Koniec wyprzedaży 30 września br.

8545

FELS

Gdańsk, Kohlenmarkt 6.
vis a vis Teatru.

FUTRA

PIERWSZORZĘDZONA PRACOWNIA
M. Zweiniger Nast.

FELIX SAUER

mistrz kuśnierski
Bydgoszcz, Gdańska 1. — TELEFON 3091.
Kapelusze — Czapki.

FUTRA

oraz wszelkie prace kuśnierskie wykonuje z własnych i powierzonych materiałów

Fr. Przybylski

5820

Bydgoszcz, Mostowa 3.

Absolwent szkoły kuśnierskiej w Lipsku.

PRZETARG PRZYMUSOWY

Dnia 27 września 1938 r. godz. 8,30 sprzedawca będzie u Bocheńskiej Jadwigi w Będziewie, pow. Toruń stóg żyta w stómie, oszacowany na 700 zł.

(—) Kozak, komornik sądowy

(10738)

Km. 909/38.

PRZETARG

(10737)

27 września godz. 11-tej sprzedaje przy ul. Grudziądzkiej 43 przetargiem przymusowym za gotówkę: 2 szafy ogólnotrawne.

(—) B. Duplicki,

Komornik Sądu Grodzkiego.

POLSKA AGENCJA MORSKA



SP. Z O. O.

POLISH SHIPPING AGENCY Ltd.

GDYNIA, ŚWIĘTOJAŃSKA 10, TEL. 29-57 — GDAŃSK, HOPFENGASSE 27, TEL. 239-51

Telegr. PAM

**Maklerstwo okrętowe
Agencji linii**

Dostawa bunkru

Transporty morskie towarów masowych

Regularna obsługa portów Gofu (linia bawełniana) jako agent:

**GDYNIA — AMERYKA LINIA do GOLFU
SOUTHREN STATES LINE, NEW ORLEANS**

7371



12119

Dyrekcja „Kiermaszu“



zakupując towary poddaje je próbom i dopiero po stwierdzeniu dobroci towaru, zostaje on wydany na poszczególne stoły do oceny i dyspozycji P. T. Odbiorców.

Otrzegamy przed płatną antypropagandą konkurencji.

„Kiermasz Światowy“

Braća Rymarscy

TORUŃ, Staromiejski Rynek 30, tel. 1446.
GDYNIA, Starowiejska 17, tel. 28-23.

1492

Dla przewozu bawełny

LINIA GULF-GDYNIA

**Zjednoczona linia:
Wilh. Wilhelmsen, Oslo
Swedish America Mexico Line,
Gothemburg**

Regularne odjazdy szybkobieżnych parowców i motorowców

Z Meksyku, Zatoki Meksykańskiej
i Portów Stanów Zjednoczonych
nad Południowym Atlantykiem

7370

DO GDYNI I GDAŃSKA

Agenci w Gdyni - Bergtrans Towarzystwo Żeglugowe sp.z o. o.

Agenci w Gdańsku - Bergtrans Shipping Company Limited.

„Bandera“

Towarzystwo Transportowe Spółka z ogr. odp.

GDYNIA
ul. Świętojańska 9
Telefon 23-14, 27-45

7372

**Maklerstwo okrętowe - Spedycja morska
Clenie - Magazynowanie**

Zawiadamiamy uprzejmie P.T. Odbiorców m. Torunia i okolicy, iż z dniem 21 bm, **przejeżdżamy stację benzynową w Toruniu, na Nowomiejskim Rynku.**

Równocześnie polecamy **oleje samochodowe** w wielkim wyborze a zarazem fachową i punktualną obsługę.

Standard - Motor
właśc. W. Bielski
Toruń, Rynek Nowomiejski 1.
Tel. 24-35.

1309

FUTRA męskie i damskie oraz wszelkie roboty kuźnierskie wykonuje fachowo i solidnie **Stanisław Rein** Kuźnik Bydgoszcz, Śniadeckich 31, I. ptr.

1308

Km. III. 390/38, 778/38 i 953/38 (10740)

OBWIESZCZENIE

Komornik Sądu Grodzkiego w Grudziądzu rewiru III-go Wojciech Janowski, zam. w Grudziądzu, ul. Legionów nr. 15 na zasadzie art. 602 k. p. c. podaje do publicznej wiadomości, że dnia 27 września 1938 r. o godz. 10-tej w Dragaczu, pow. Świecie, odbędzie się 1-sza licytacja ruchomości a mianowicie: 2 krowy czarno-białe podbrzusza c. 3-letnie, 2 cielaki c. 8 tygodniowe, zbiór żyta w sztygach w 3-ch kawałkach razem 3 hektary licząc po 14 q z ha. oszacowanych na łączną sumę 1300,— z których oglądać można w dniu licytacji w miejscu i czasie wyżej oznaczonym.

Grudziądz, dnia 22 września 1938 r.

(—) Wojciech Janowski, komornik.



Ufa-Palast
Gdańsk
Elisabethkirchengasse 2
tel. 24600.

Luis Trenker — Carla Rust
w filmie

Listy miłosne z Engadynu
(Liebesbriefe aus dem Engadin)

z udziałem: Charlott Daudert — Herti Kirchner — Erika v. Thellmann — Robert Dorsay.
Wielka niespodzianka: Luis Trenker stworzył piękny i wesoły film. Trenker jako mistrz humoru.

— Najnowszy tygodnik dźwiękowy Uty —

Początek: w dni powszednie o godz. 4, 8, 15 i 19, w niedzielę o godz. 3, 5, 7 i 9.

806

RACIONALNE PIELEGNOWANIE ZĘBÓW:

PULSA

**PASTA DO ZĘBÓW
MYDEŁKO; ELIKSIR**

POWSZECHNY BANK ZWIĄZKOWY

W POLSCE S. A.

ODDZIAŁ W GDYNI

PLAC KASZUBSKI 8

TELEFONY: 28-90, 28-91 10-79

załatwia najkorzystniej wszelkie transakcje bankowe

SPRZEDAŻE

Główki maku

Gdy ślub, obrączki kup. Gdy chrzciny medalik dla dzieci u Zbigniewa Strzeleckiego, Toruń, Szewska 12, Zegarmistrz. (1579)

Dom

narożnikowy ze składem kolonialnym, restauracja, pełna koncesja, bez długów, wszelkimi przynależnościami jak duży śpiącznik, stajnia, remiza, duże podwórce z zajazdem — prima punkt, wskutek choroby sprzedam. Cena 34.000. Oferty: Bydgoszcz, Kujawska 38. Opałka. (5844)

Kuchnie

Jadalnie, sypialnie, gabinety, tapczany poleca **T. Kasprowicz** Toruń, Prosta 5. 847

(makówki) oraz zioła lecznicze wszelkiego rodzaju kupuje stale Spółdzielnia „Nasze Ziola” Grudziądz, ul. Stachewicza nr. 39, tel. 1808. 5406

Okazja

Samochody używane: Mercedes Benz Cabriolet 4-osobowy, Stöver Cabriolet 4-osobowy, oszczędnościowy, Ford Junior de Luxe, karetka 4-drzwiowa, Ford „B” Model, limuzyna większa 4-cylindrowa 13/50 P. S., z 1.800.—. Stałe Targi Samochodowe, Gdynia, ul. Kwiatkowskiego 24, tel. 35-29. (7307)

Przyjmuję zamówienia na samochody, motocykle i motorowery

Przysposobienia do egzaminu prawa jazdy bezpłatnie. **KATAFIAS**, Toruń, telefon 14-47. (1664)

Okazja

Samochody używane: Chevrolet 4 i 6 cyl. z 600.—, limuzyny 4 drzwiowe, Oldsmobile Roadster 2-osobowy z 700.—. Stałe Targi Samochodowe, Gdynia, ul. Kwiatkowskiego 24, tel. 35-29. Uwaga: Części i akcesoria do Fordów Juniorów w wielkim asortymencie. (7307)

Maszyny

do pisania nowe i używane. Reperacje różnych fabrykatów. Warunki dogodne. **KATAFIAS**, Toruń, tel. 14-47. (1664)

Futra

gotowe i na obstalunek, lisy, kołnierze, skórki. Przeróbki podług najnowszych modeli, solidnie, fachowo. Toruń, Szeroka 25, piętro. 10736

Rowery

nowe gwarantowane w każdej cenie. Reperacje tanio. **KATAFIAS**, Toruń, Rynek Nowomiejski 25. 1637

Szlachetne tynki i

własnej wytwórni, do nabycia w każdej ilości. Polecamy również tynki myte, sztuczny granit we wszystkich kolorach, znany ze swej dobroci, naszej fabrykacji. Do nabycia również marmurki do lastrica — biały, zielony, czarny, czerwony, złoty, serpentina carara, stopnie lastricowe. Adres „ELEWACJA” Gdynia, Morska 49, telefon 22-73. Oddział Warszawa, ul. Widok 22. Toruń, ul. Mostowa 11, tel. 2605. — Bydgoszcz, Architekt P. Wawrzon, ul. Długa 22, telef. 24-13. Katowice, ul. Kościuszki 3. 6729

Sprzedam

z powodu choroby skład kolonialny i wódek. Firma Nowakowski, Grudziądz, ul. Toruńska 38. (5408)

Młode owczarki

hodowla czystej rasy tanio do sprzedania. Gdańsk, Wallgasse 19b. Laupichler. (8553)

GŁÓWNE ZALETY

superów Telefunken na rok 1938/39

- 1
- 2
- 3
- 4

60% OSZCZĘDNOŚCI ZUŻYCIA PRĄDU dzięki przełączalnemu „Ekonomizatorom Prądu Super T 4” z np. zużywa ca. 20 wałów (t. j. tyle co mała żarówka).

TON znany ze swej głębi i wyrazistości. Głośnik „Telefunken Nawi” z szeroką-wstęgową membraną. Filtry wstępowe.

SELEKTYWNOŚĆ i CZUŁOŚĆ doprowadzone do maximum. Wysokowartościowe obwody o żelaznych rdzeniach. Mistrzowski zespół czołowych lamp.

WYTWORNIE WYKONCZONE nowoczesne skrzynki o tradycyjnie pięknej linii, posiadają wybitne walory akustyczne. Przejrzysta i dokładnie opracowana skala. Łatwa obsługa.



Trzeba posłuchać i porównać, aby ocenić wysoką wartość superów Telefunken.



Radio **TELEFUNKEN**

Symbol jakości

Winorośla owocujące dwuletnie — 1,25. Morele, brzoskwinie, inne drzewa — 2 złote. Sprzedawcy poszukiwani. Zakrzewski, Warszawa, Marszałkowska 79. (12385)

parasoli Naprawa, pokrywanie oraz ostrzenie, szlifowanie wszelkich narzędzi, wykonuje fachowo **STEFAN RYCHŁO**, Toruń, Nowy Rynek 15. 1518

Resztówka 35 ha gleba pszenna za gotówkę natychmiast do sprzedania. Wiadomość: pod nr. 5407 „Gazeta Pomorska” Grudziądz. (5407)

„POLSKI LLOYD” SPÓŁKA AKCYJNA

TRANSPORTY MIĘDZYNARODOWE ODDZIAŁ W GDYNI, CELNA 8

ADRES TELEGR.: LLOYDPOL

TELEFON Nr. 14-32, 14-98.

CENTRALA W WARSZAWIE, MARSZAŁKOWSKA 97

ODDZIAŁY: KATOWICE - KRAKÓW - LWÓW - ŁÓDŹ - ŚNIATYŃ-ZAŁUCZE - ZEBRZYDOWICE - GDAŃSK

Polska Żegluga Rzeczna „VISTULA” Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością

Tel. 10-83, 10-84, 10-85 ODDZIAŁ W GDYNI Rybacka 30

Regularna komunikacja towarowo-pasażerska

Gdynia - Tczew - Warszawa - Sandomierz - Kraków

7378

Dostawa towarów masowo w ciągu 10 do 14 dni do Sandomierza i Krakowa

Przewóz masowych ładunków własnym taborem holowniczym do 50% taniej niż koleją

OGŁOSZENIA:
wiersz milimetrowy na stronie 7-lamowej 0,20 zł
w tekście na pierwszej stronie 1,00 zł
w tekście na drugiej i trzeciej stronie 0,80 zł
w tekście na dalszych stronach 0,50 zł
Drobne za słowo 15 gr. Pierwsze słowo i wyrazy tłustym drukiem liczymy podwójnie.
Za ogłoszenia sądowe i urzędowe w drobnym składzie 25 proc. drożej.
Dla poszukujących pracy i nekrologi 25 proc. niższe.
Komunikaty 50 gr za wiersz.
Za ogłoszenia skomplikowane i z zastrzeżeniem 20 procent nadwyżki. W W. M. Gdańsku cennik ogłoszeniowy jest identyczny z cennikiem dla Polski, z tym jednak że rachunki mogą być regulowane w guldenach gdańskich.

ABONAMENT MIESIĘCZNY WYNOŚI:
Z doręczaniem przy pomocy poczty wyd. K. z do. 3,10 miesięcznie
z datkami książkowymi 3,10 miesięcznie
Z odbiorem w administracji z dodatkami książkowymi 2,90
Bez dodatków książkowych z doręczaniem przez pocztę 2,20
Z odbiorem w administracji 2,00
Gazeta Gdańska w Gdańsku: ceny, jak powyżej — tylko w guldenach gdańskich.
Zagranicą 4,00
W razie wypadków spowodowanych siłą wyższą. Administracja nie odpowiada za dostarczenie pisma.

UWAGI:
Najmniejsze ogłoszenie drobne liczymy za 10 słów. Ogłoszenia drobne przyjmujemy jedynie do 50 słów, powyżej — liczymy według rozmiaru. Zastrzeżeń miejsca dla ogłoszeń drobnych nie przyjmujemy, dla innych tylko wówczas, gdy za takie zastrzeżenie zostanie zapłacony przewidziany w cenniku 50 proc. nadwyżka. Omyłki, które zasadniczo nie zmieniają treści ogłoszenia, nie upoważniają do żądania zwrotu gotówki, ani też nie zobowiązują Administracji do bezpłatnego powtórzenia ogłoszenia. Usasadnione reklamacje będą uwzględniane o ile zostaną wniesione do dni 8-miu od daty ukazania się ogłoszenia, lub od daty otrzymania rachunku. Przy sądowym ściganiu należności rabat upada. Za terminowy druk i przepisane miejsce ogłoszenia Administracja nie odpowiada.

Redaktor naczelny: **JAN DRZEWIECKI**
Redaktor odpowiedzialny:
Jan Płański w Toruniu, ul. Mickiewicza 138.
Wydawca: **NARODOWA SPÓŁKA WYDAWNICZA, Sp. z o.o.**
Adres redakcji i administracji: **Toruń, ul. Bydgoska 56. Tel. 29-70, 29-90. Konto P. K. O. nr. 203-141.**
Członkami Drukarni Józef Karol Kuszel w Toruniu.

